

Aigua

"De manera que quan vingué la segona tempesta, dos dies més tard, més forta que la primera, vaig eixir a rebre-la en persona, nu de pèl en pèl, o més aviat vestit només amb les ulleres, i vaig rebre aquell gloriós devessall d'aigua, aquell desastre, aquella benedicció violenta."

Al final de tot l'estiu ha plogut. Amb llamps i trons i pedregades, però ha plogut. De l'única manera que sembla que ha de ploure en aquest país, que és de mala manera. Potser hi ha alguna comarca que té el costum de la pluja civilitzada, regular, mansa i com ha de ser, amb molts dies de núvols estables, molts dies sense sol i una plugeta continuada per amerar la terra i estovar els esperits dels habitants. Potser tinguem alguna comarca així, de pluja civil, però jo sé quina deu ser, entre les nostres. El costum d'aquest país és de molts mesos de sequera seguida –més com més al sud, més a Castelló que a Girona, i molt més a Alacant que a Castelló– i després algunes hores d'aigua de poca misericòrdia. Això deu portar el personal a una actitud més aviat fatalista i resignada (si les desgràcies són habituals i certes, poca cosa s'hi pot fer), que se suposa bastant comuna arreu de les regions mediterrànies. Però no: la gent del nostre país s'indigna cada volta davant d'aquests insults de la natura. S'indigna cada any o cada pocs anys, com a gran novetat, davant dels cicles més naturals del clima. No sentireu mai el veïnat content de la calor de cada estiu: sempre és excepcional, sempre en fa massa, mai no recorden que l'estiu anterior en feia exactament la mateixa. Mai no recorden que la sequera és el nostre estat habitual, la nostra condició històrica, i que si volem ser un poble humit ens hem de traslladar cap a l'Atlàntic, on les valls són sempre verdes i els núvols sempre baixos i presents, i llavors ens queixaríem, com ells, de no veure mai el sol.

Ací, en realitat, no tenim el costum de l'aigua. Si ens molesta que tot siga massa eixut, en realitat ens molesta molt més que tot siga massa humit, no ho suportem, demanem la pluja ("Aigo vos demanam, aigo,/ i vós Senyor mos dau vent...") i en fugim com de la pesta, som inconstants, de mal conformar, variables com els vents, eixuts llargues temporades i sotmesos a rauxes de molt de soroll i poc de profit. Com que patim tant la diferència entre sequera i tempesta, pensem que tot canvia, però no canvia quasi res, en el fons: ni la política, ni la història, ni el clima. Tot són alteracions de superfície, repetides. Canvien les percepcions potser, no la geografia i menys encara allò que se'n diu l'estructura més o menys profunda dels esperits i de les cultures. Ens espanta l'aigua, això és, ens espanta la immersió i mullar-nos massa, deu ser la por atàvica a les riudes, l'espant de les

tempestes. Ens aterreix llançar-nos al corrent –els corrents líquids i els metafòrics– i més encara que el corrent es llance contra nosaltres. Som contemplatius de l'aigua i de la història, mals nadadors, fàcils d'arrossegar, i en aquestes parts meridionals, on les seques són més llargues i les tempestes més sonores, fàcils també d'acollonir i d'arrugar i sempre a punt per l'estrèpit inútil, la pedregada i el tro. Falta d'aigua regular.

I falta, també, d'un cert respecte a les condicions de la natura. Som poca cosa els humans, quan no vol ploure, i no res quan plou aigua desfermada. De manera que hauríem d'actuar amb una certa bona educació en la relació amb qui pot més que nosaltres. Vull dir que vivim de l'aigua que plou, i no li tenim ni una mica d'amor ni una mica de consideració ni en volem sentir el contacte sobre la pell. Fa pocs dies, vingué una d'aquelles tempestes "horrífones", jo la mirava caure des de la terrassa, davant la mar, i em vaig proposar tornar a la innocència, si el cel me'n donava l'ocasió, com quan de menut la deixava caure, corria xop i entusiasmat, i després a casa m'esbroncaven perquè els nens i els adults han de fugir de l'aigua com d'un perill de desgràcies. De manera que quan vingué la segona tempesta, dos dies més tard, més forta que la primera, vaig eixir a rebre-la en persona, nu de pèl en pèl, o més aviat vestit només amb les ulleres, i vaig rebre aquell gloriós devessall d'aigua, aquell desastre, aquella benedicció violenta. Als bancalets que tinc davant la mar hi ha quatre garrofers antics, una olivera i mitja dotzena de pins amples i joves, i els garrofers són perfectes per sentir l'estrèpit de l'aigua contra les fulles. Allà baix, la mar, tan pròxima, es veia grisa i confusa darrere de la cortina d'aigua, sense ratlla d'horitzó, excepte quan la travessaven llamps infinits, blancs i blaus i rosats enmig del gris. Va durar només uns minuts, potser quinze o vint, però prou per reconciliar-me amb l'aigua tal com cau al meu país. Per reconciliar-m'hi amb la pell i a través de la pell, que és l'única manera. **Joan F. Mira**